
Fragmente din Istoria

Neamului Românesc

Gravurile: Alexandru Bassarab (alb-negru), apărute în revista „Vremea”, număr special de Paști, 1938.

PĂTIMIRILE ROMÂNILOR

Din zbuciumul nostru de-alungul veacurilor, desprindem azi, în paginile ce urmează, fragmente de istorie...

Încercăm să înfățișăm icoane sfinte ale trecutului nostru, figurile mărețe ale celor ce au știut să se jertfească pentru neam, epopeea strălucită a virtuților acestui popor.

În săptămâna ce amintește Sfintele Patimi ale Mântuitorului, această pioasă reculegere...

Să ne înprospătăm în suflet pătimirile îndurate, întreaga jertfă a românismului, să ne cunoaștem cât mai mult trecutul, pentru a trăi clipele de față cu conștiința deplină a răspunderii ce apasă asupra generațiilor de azi.

Un popor care a avut de înfruntat atâta dela națiunile înconjurătoare, un popor ce a știut să lupte cu atâta sacrificiu pentru păstrarea gliei, trăiește acum zilele mărețe ale întregirii sale.

Acestor sacrificii nesfârșite, datorăm biruința de azi.

Iar dacă facem în acest număr apologia faptelor de ieri, este tocmai pentru a păstra mereu conștiința trează a datoriei noastre.

Pentru a ne întări în solidaritate și a ne ridica deasupra oricăror preocupări mărunte.

În plină bucurie a izbânzilor, primejdii noi amenință tot mai mult liniștea Țării unite. Europa întregă este turburată și amenințată din temelie. Așezarea ei actuală este minată de pretutindeni. Vânturile bat cu furie și uraganul cel mare amenință. În mijlocul acestor noi primejdii, nu avem altă datorie, decât să consolidăm Statul cel nou, în hotarele lui, în unitatea lui sufletească. Să ne strângem în acțiune, să ne strângem în năzuinți, ca să putem înfăptui opera definitivă în închegarea Patriei ce, cu jertfa atâtor veacuri, am reușit să o întemeiem. Această unitate nu o putem păstra mai bine decât amintindu-ne mereu de trecutul nostru, care ne spune tuturor, prin durerile noastre comune, prin aceeași asuprire pe care am îndurat-o la fel cu toți, de pe toate meleagurile românești, că România este una și indivizibilă, în trecutul ei, în prezentul ei și va fi, cu toate jertfele, în tot viitorul ei.

Vladimir Donescu

Revista *VREMEA*. Număr special de Paști, 1938

Pe-un picior de plai
Pe-o gură de rai
Scoboară, scoboară
Trei turme de oi
Cu trei ciobănei.

Și ei s'au vorbit,
Ca să te omoare,
Că ai cărd mai mare
Și jugani rotați,
Bani incomorați.

Și dulăi bărbați,
Soarele și luna
Mi-a pus cununa
Preoți: munții mari
Păsări: lăutari.

Aici să mă'ngroape
În staul de oi
Ca să fiu cu voi
În spatele stânii
Ca să mi-aud căinii.

Pe maica bătrână
De mine'trebând
Dar așa să-i spunefi
Că m'am insurat
C'o fată de'mpărat.

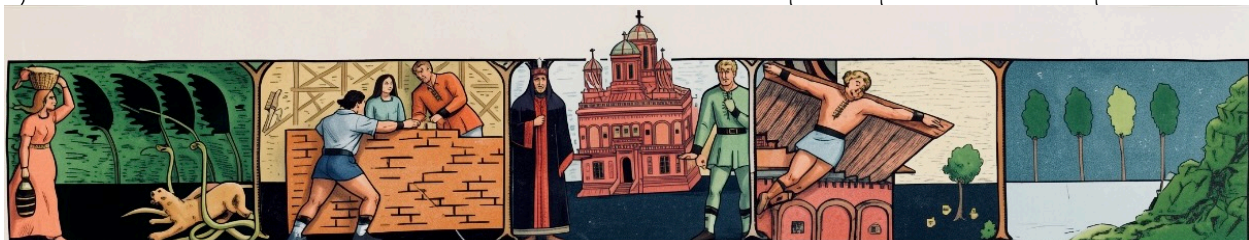
Dacă l-ai văzut
și l-ai cunoscut...

Manole începe
Lucrul că-mi zorea

Zidul că'ntărea
Trei ani că lucra

Ziua ce-mi zidea,
Noaptea se surpa

Icoana-mi lua
De zid c'o punea.

Scorpie-i ieșea
În cale-o oprea

Dar el mi-o zidea
Zid că se'nălța

Și ce lucra
Noaptea nu cădea

Cu aripi sălta
Cu aripi zbura

Çișnea izvora
Cu apa curată

Mult sânge a curs întru apărarea țării, multe vieți s'au stins înainte de a fi putut lumina poporul, dar niciunul din sacrificiile trecutului nu se pot asemui cu tragicul sfârșit al măritului Domnitor Brâncoveanu, simbol de totdeauna în educația națională a tinerimii noastre.

„Eu pentru aceia am venit, pentru să-mi apăr moșia până la moarte”. (Ion Vodă cel Cumplit)

„Ei s'au legat cu inima curată,
Să-și mântuiască neamul de robie.

Luptară dărji, dar prinși prin viclenie,
S'au săvârșit – martiri-eroi – pe roată”.

„Gorunul lui Horia” de Șt. O. Iosif

„Temeiul cel mai mare al hotărârii mele este împreunarea glasului vostru într'un nu și care cer ca nici într'un chip să nu înceteze de a cere drepturile țării voastre, pe care de nu le voi vedea dobândite din cele încă de mai înainte și până acum lucrări și care din suflet vă fâgăduiesc că se vor dobândi împotriva oricăruia vrăjmaș prin vărsarea sângelui meu, și pentru care drepturi voi cei dintâiu vă veți bucura”.

(Proclamația lui Tudor către Țară, 1821)

Prin sângele curs pe câmpiile Turdei din însuși trupul viteazului Mihai, prin eroismul jăranului ardelean intruchipat în figura lui Avram Iancu, prin înțelepciunea izvorâtă din citadela Blajului, Ferdinand întregitorul de hotare izbuti a zidi România visurilor de întotdeauna.

„Sau Țara aceasta să fie în adevăr românească sau nici nu merită să fie”. (Mihail Eminescu)

Sfârșit